

Lapsed, hakkame lugema!

IVI TOMINGAS

Alanud on kooliaasta ja kestab eesti raamatu aasta, mis annab põhjust sel korral tähelepanu pöörata koolielule ja lugema õppimisele. Aivar Põldvee artiklist „Lugeja kasvatamine. Teekonna algus“ saame teada, et esimene teadaolev eesti aabits trükiti Tallinnas arvatavasti 1641. aastal ning Tallinna toomkooli õpilased käisid seda maapiirkondades talurahvale ette lugemas. Lugemine ja ettelugemine on olnud oluline osa algharidusest ning kohustusliku kirjanduse nimekirjad kuuluvad nüüdki tähtsa osana emakeelse hariduse juurde. Oma kooliajast 1970. aastatel mäletan ka lausa aja peale lugemist ja massdeklamatsioone!

17. sajandist fotosid teadupärast pole. Nii keskendub siinne fotovalik 20. sajandile. Visuaalselt oli koolielu möödunud sajandil üpris ühesugune: õpilased istuvad enamasti kahekaupa pinkides, seinal on tahvel ja klassi ees õpetaja. Tehnilised uuendused jõudsid keeleõppesse 1970. aastatel, kui kasutusele võeti magnetofonid. 1980. aastate lõpus kohtab koolides juba ka arvutiõppe klasse.

Agaga ega pikka juttu olegi järgnevate fotode juurde vaja – on ju meil kõigil mälestused oma esimesest aabitsast ja kooliteest. Loodetavasti aitavad siin esitatud ülevõtted toonast aega meelde tuletada ja pakuvad ainekust võrdluseks.

Kooliajaga seotud fotosid ja filme saab lisaks juurde vaadata rahvusarhiivi andmebaasist Meediateek (www.meediateek.ee). Üks minu lemmikuid on 1939. aastal tehtud film „Eesti Algkool“ (RA, EFA.4.f.290), kus on muu hulgas üles võetud toonaseid koolitunde maateadusest kehalise kasvatuse ja käsitööni. Arkaaderi keskkonnast (www.arkaader.ee) leiab rubriigist „Kureeritud kogud“ teema alt „haridus“ ka filmiprogrammi erinevatest Nõukogude Eesti ringvaatepaladest; teema all „Eesti raamat 500“ saab aga näha enam kui 30 Eesti mängufilmi, mis põhinevad kirjandusteosel.

Loodame, et raamat jääb meie parimaks sõbraks ka pärast raamatuaasta lõppu ja küllap aitab aabits seda sõpruskonda järjest kasvatada!

Esimene koolipäev. 1983. aasta.

*Foto: Harald Leppikson. RA,
EFA.546.0.289596*

*Vallakooli õpilased klassiruumis. 20. sajandi esimene kümnend.
Foto autor teadmata. RA, EFA.272.2.45668*

*Tallinna Toomkooli õpilased tunnis. 1920. aastad.
Foto: Johannes Rambach. RA, EFA.38.0.64646*

*Maakoolides olid tavalised n-ö ühendklassid, kus õpetaja andis tundi korraga kahele klassile. Pildil Varangu algkooli kolmanda ja neljanda klassi õpilased tunnis. 14. mai 1930.
Foto: Alex Käbi. RA, EFA.518.3.9370*

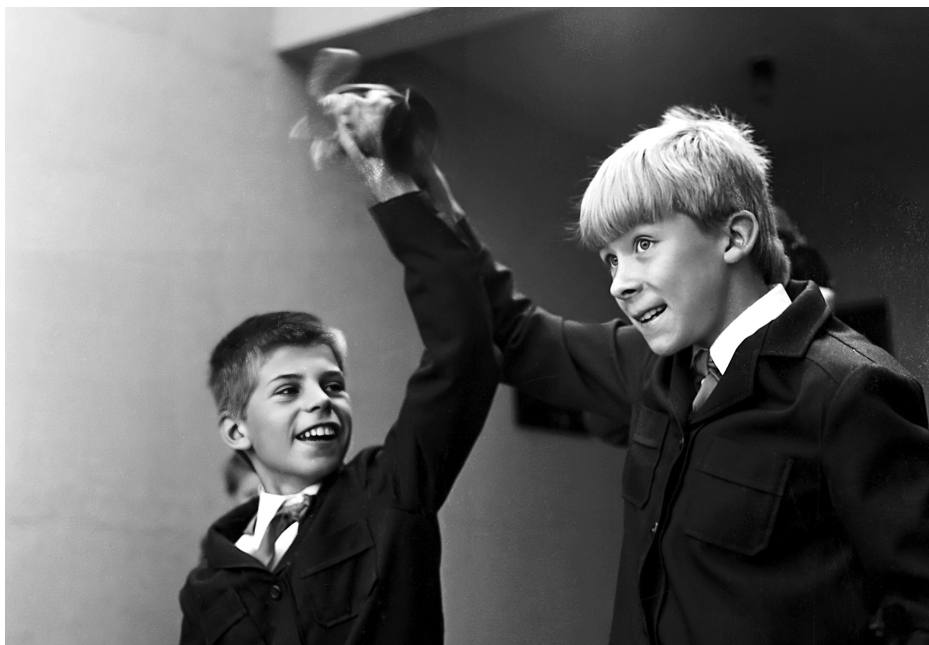

*Emakeele tund Tallinna 46. keskkoolis. 1962. aasta.
Foto: Karl Oras. RA, EFA.209.1.5047*

Inglise keele tund Tallinna 7. keskkooli 1.b klassis. Tundi annab õpetaja Taimi Tammi. 1973. aasta.

Foto: Gunnar Loss. RA, EFA.250.0.86029

Koolikell kutsus õpilasi tundi. 1. september 1985 Saue uue keskkoolihoone ees. RA, EFA.373.0.125992

Tallinna 4. Keskkooli 12. klassi informaatika ja arvutustehnika tund Yamaha arvutitega. 1989. aastal.

Foto: Erich Norman. RA, EFA.204.0.168906

Kohtla-Järve gümnaasiumi 3. klass oma klassijuhataja Milvi-Evi Frolova tunnis. 1997. aasta.

Foto: Märt Bernadt. RA, EFA.373.0.399639